

Så VAR den der igen.

Efter to ugers ferie er jeg tilbage på barrikaderne igen. Og jeg skal da lige love for, at der er sket ting og sager undervejs. Det er besynderligt, som tingene kommer i bølger. Nogle uger sker der intet kontroversielt, og i andre vælter tingene nærmest over hinanden. Jeg tager lige nogle få nedslag, som er faldet specielt i øjnene på mig (og på en del andre, at dømme efter mailens indbakke). Det kommer til at handle om VAR og om to situationer, som særlig grad har bragt sindene i kog. Der skal nok være andre ting, som man gerne vil have taget op, men det plejer læserne at være flinke til at gøre opmærksomme på, og nu er der jo så en landskampspause til lige at få vejret igen.

Hvis vi starter i den lette afdeling, så har der været en del kommentarer til det VAR-nedbrud, som ramte et par kampe i sidste weekend. Nu er strømafbrydelser jo ikke noget usædvanligt (alene her i København har der været nedbrud på fjern- og regionaltog samt metroen inden for de seneste to døgn), men det er da irriterende og ikke mindst, når der så kommer en scoring i Lyngby i forløbet, som i sagens natur ikke kan blive checket af VAR. Den er der nu set fra TV og den dybe lænestol ikke noget forkert i. Men det er nu engang præmisserne, som der kommer mere og mere teknologi indover. Sådant noget kan fejle (sagde den gamle IT-mand) – vi så også et tilfælde i Premier League, hvor målteknologien ikke fik sendt det korrekte signal til dommeren. Og så er man tilbage ved de gamle dyder før VAR og al anden teknologisk hjælp – dommeren på banen dømmer ud fra det, som han ser.

VAR-protokollen er klar nok: er VAR ikke i funktion, er det ikke nogen grund til at afblæse en kamp eller gøre resultatet ugyldigt. Så dommerne de to steder har gjort det rigtige ved at informere om, at VAR er væk, og så fortsætter vi i øvrigt. Jeg tror, at det var i første sæson, hvor vi også havde et nedbrud, hvor man havde et break på henved 10 minutter, hvor alle bare ventede – og det var hverken klubber, spillere, tilskuere, medier (eller for den sags skyld dommerne) jublende lykkelige for.

Men jeg kan ikke lade være med at synes, at det er en lille smule paradoksalt, at nu har vi med mellemrum hørt lidt bjæffen over, at VAR har skredet ind eller ikke skredet ind i bestemte situationer. Nu er VAR væk i en kortere periode i to kampe, og så kommer der minsandten også brok over det. Det er en kamp, der er svær at vinde. Vi har med mennesker at gøre, vi har med kompliceret teknologi at gøre, og alle gør deres bedste, lige så vel som spillerne inde på banen gør det. Men man kan aldrig gardere sig mod tekniske uheld påført af udefra kommende årsager.

Så var der situationen med sidste sekund-straffesparket i FCN – FCM og ikke mindst samspillet mellem VAR-instruktør, VAR-dommer og dommer på banen. Et enkelt medie gjorde et stort nummer ud af, at det var VAR-instruktøren, der havde 'initieret', at dommeren blev kaldt til skærmen. Nu er det ikke første gang, at en blafrende uvidenhed om de faktiske forhold i jernindustrien har betydet misvisende artikler, men det er trods alt sjældent, at det kan kaste to karaktermord af sig på ganske få linjer. Derfor er det nok på sin plads lige at ridse VAR-instruktørens rolle op.

Til alle kampe har vi i Danmark en VAR-instruktør siddende sammen med operatør, VAR og assisterende VAR. Han har headset, så han kan høre kommunikationen mellem alle parter – men han har ikke nogen mikrofon, så han selv kan kommunikere til banedommeren. Han har indtil flere roller, men den væsentligste er at beskytte VAR-konceptet, så vi lander det rigtige

sted på bundlinjen. Han er der for at sørge for, at man ikke uforvarende kommer til at overtræde VAR-protokollen og blande sig i noget, som man ikke kan eller må blande sig i, og han er der også for at spørge VAR-dommeren, om det ikke ville være en god idé lige at se lidt nærmere på en bestemt vinkel, hvis han føler, at noget er gået for stærkt i behandlingen. Vi skal ikke glemme, at teamet i vognen er under et voldsomt tidspres og forventningspres, for alle vil jo gerne have en hurtig afgørelse. Men den skulle også gerne være den rigtige. Omvendt kan VAR-dommeren også bede om et godt råd med hensyn til vinkler. Vi har nok alle prøvet at blive overvældet af så mange sanseindtryk, at der er behov for lige at få nulstillet hjernen. Det er der heller ikke noget galt i. Endelig er VAR-instruktøren der også for at kunne give feedback på VAR-teamets samarbejde bagefter (det kan observatøren dårligt, eftersom han sidder på tribunen).

Det helt centrale er, at VAR-instruktøren ikke afgør noget: det er VAR-dommeren, der i sidste ende beslutter, om han vil kalde dommeren til skærmen (hvilket dommeren i øvrigt er i sin gode ret til at afslå – sjældent set), og så er det dommeren, der tager den endelige beslutning. Journalistisk kan man måske godt påstå, at det er VAR-instruktøren, der initierer den handling, der i sidste ende fører til et review ved skærmen, men det er helt ærligt ikke en overskrift eller sensationshistorie værdig. Det er sket tonsvis af gange i løbet af de snart to og et halvt år med VAR og er en helt fast del af proceduren. Jeg kan som kuriosum også tilføje, at man mange steder i udlandet misunder os denne ordning, for VAR-instruktøren er ikke en del af det obligatoriske set-up.

Og så til selve situationen, der udløste al polemikken. Det er i sagens natur altid kontroversielt, når der kommer et straffespark så dybt inde i overtiden, men lovmæssigt er der ikke noget komme efter. Der er blevet argumenteret for, at bolden kommer fra kort afstand, da FCN-spilleren har hånden på, og at den ydermere har ramt et par spillere på vejen og skiftet retning. Til overflod har han nærmest ryggen til. Men det helt centrale er to ting: er armen i en naturlig eller unaturlig position i forhold til spillerens øvrige bevægelser – og er der en bevægelse af armen mod bolden? Armen er ude fra kroppen, og der er så meget bevægelse i den, at spilleren faktisk sender bolden ud af straffesparksfeltet. Så selv om armen havde været i en naturlig position fra start, er alene den sidste berøring med bevægelse nok til at udløse straffesparket. Man kan lide reglerne eller lade være, og guderne skal vide, at det ikke er let – på Nordisk Konference for få uger siden sad vi lovnørder og diskuterede adskillige hands-eksempler. Det var tæt på at give os kold aftensmad efter godt et par timers forløb. Men dommeren er nu engang nødt til dømme efter de regler, der er – og dette er 100 % efter de retningslinjer, som UEFA har udstukket.

Og så havde vi endnu en sidste sekund-afgørelse i Brøndby, da Randers var på besøg. Denne gang handler det om målmandens funktionsdygtighed. Thomas Mikkelsen jagter en løs bold sammen med en Randers-spiller, uden at der foreligger nogen forseelse, da de to ramler sammen. Sekunder efter bliver bolden sparket i mål fra distancen (i øvrigt ret mirakuløst ramt). Fodboldloven foreskriver, at der skal være en målmand, og at han skal være funktionsdygtig – men han skal også have brug for at være det. Nogle har påpeget, at Mikkelsen forsøger at rejse sig, men sætter sig ned igen, men da er bolden allerede på vej i mål, og målmanden er langt fra målet. Det bliver aldrig en parameter i vurderingen. Omkring funktionsdygtighed plejer vi at fremhæve to yderpunkter: målmanden kaster sig efter en yderligt placeret bold, men banker hovedet i i målstangen, hvorefter bolden går i mål. Mål – målmanden havde ikke gjort nogen forskel. Og i det andet yderpunkt af skalaen lader vi så bolden springe tilbage fra målstangen og ud i straffesparksfeltet, hvor man så spiller lystigt i

adskillige sekunder, før bolden sparkes i mål, mens målmanden stadig ligger på jorden. Her skal der selvfølgelig afbrydes. Og så er der naturligvis alle mellemtilfældene. I Brøndby går det hele lynende hurtigt, og om så målmanden havde fået rejst sig i rette tid, havde han ikke kunnet gøre nogen forskel.

Det var en runde, hvor der blev prøvet grænser af, både hvad VAR angår, og hvad lovstoffet angår. Men der er ikke nogen grund til at lave de store historier ud af det. Tingene er foregået som de skulle. Og så ved jeg godt, at nogle nu vil sige, at jeg altid tager dommernes parti. Det kan jeg nu sagtens finde nogle dommere, der bestemt ikke er enige i. Men jeg tager fodboldlovens og VAR-protokollens parti, for det er dem, der i sidste ende skal give de rammer, der sikrer os en nogenlunde ensartet afvikling.